

31987L0344

L 185/77

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

4.7.1987

DIREKTIVA SVETA**z dne 22. junija 1987****o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o zavarovanju stroškov postopka**

(87/344/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 57(2),

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker je Direktiva Sveta 73/239/EGS z dne 24. julija 1973 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja ⁽⁴⁾, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 87/343/EGS ⁽⁵⁾ odpravila nekatere razlike med zakonodajami držav članic, da bi tako olajšala začetek opravljanja in opravljanje omenjenih dejavnosti;

ker pa člen 7(2)(c) Direktive 73/239/EGS določa, da „do nadaljnje uskladitve, ki se mora izvršiti v roku štirih let od uradnega obvestila o tej direktivi, sme Zvezna republika Nemčija ohraniti določbo, ki na njenem ozemlju prepoveduje hkratno opravljanje zdravstvenega, kreditnega in kavcijskega zavarovanja ali zavarovanja glede regresne pravice proti tretjim osebam in zavarovanja stroškov postopka ali opravljanja omenjenih zavarovalnih vrst skupaj z drugimi vrstami“;

ker pričujoča direktiva predvideva uskladitev zavarovanja stroškov postopka, kot je predvideno v členu 7(2)(c) Direktive 73/239/EGS;

ker je zaradi zaščite zavarovancev treba sprejeti ukrepe, ki bodo v največji možni meri preprečili navzkrižje interesov med osebo, ki je sklenila zavarovanje stroškov postopka, in njenim zavarovateljem, ki bi bilo posledica dejstva, da jo slednji zavaruje v zvezi s katero koli drugo zavarovalno vrsto iz Priloge Direktive 73/239/EGS ali da krije drugo osebo, in ki bodo v primeru takšnega navzkrižja omogočili reševanje situacije;

ker mora biti zavarovanje stroškov postopka v zvezi s spori ali nevarnostmi, ki izhajajo iz uporabe morskih plovil ali so z njo povezane, zaradi svoje posebne narave izključeno iz področja uporabe te direktive;

ker je treba dejavnost zavarovatelja, ki nudi storitve ali nosi stroške obrambe zavarovanca v zvezi s pogodbo o zavarovanju civilne odgovornosti, prav tako izključiti iz področja uporabe te direktive, če je ta dejavnost na podlagi tega zavarovanja tudi v interesu zavarovatelja;

ker morajo imeti države članice možnost, da iz področja uporabe te direktive izključijo dejavnost zavarovanja stroškov postopka, ki jo opravlja zavarovatelj, ki nudi zavarovanje pomoči, če se ta dejavnost opravlja v državi članici, ki ni država, v kateri zavarovanec običajno prebiva, in če ta dejavnost predstavlja del pogodbe, ki krije le pomoč, zagotovljeno osebam, ki zaidejo v težave med potovanjem, ko so odsotni od doma ali stalnega prebivališča;

ker sistem obvezne specializacije, ki ga trenutno uporablja ena država članica, in sicer Zvezna republika Nemčija, preprečuje večino navzkrižij; ker pa kaže, da za doseganje tega rezultata ni nujno razširiti tega sistema na celotno Skupnost, kar bi zahtevalo deljenje sestavljenih podjetij;

ker je želeni rezultat možno doseči tudi tako, da se od podjetij zahteva, da poskrbijo za ločeno pogodbo ali za ločen del ene same police zavarovanja stroškov postopka, ter da se jih zaveže k temu, da imajo ločeno vodenje zavarovanja stroškov postopka ali da upravljanje zahtevkov v zvezi z zavarovanjem stroškov postopka poverijo podjetju, ki je ločena pravna oseba, ali pa da se osebi, ki je sklenila zavarovanje stroškov postopka, omogoči izbiro odvetnika od trenutka, ko ima pravico do terjanja od svojega zavarovatelja;

ker morajo biti ne glede na izbiro rešitve interesi oseb, ki so sklenile zavarovanje stroškov postopka, enakovredno zaščiteni;

ker interes oseb, ki so sklenile zavarovanje stroškov postopka, predpostavlja, da mora zavarovanec imeti možnost izbire odvetnika ali druge osebe, ki je skladno z nacionalno zakonodajo ustrezno usposobljena, in sicer v vsakem sodnem ali upravnem postopku ter vedno, kadar pride do navzkrižja interesov;

⁽¹⁾ UL C 198, 7.8.1979, str. 2.

⁽²⁾ UL C 260, 12.10.1981, str. 78.

⁽³⁾ UL C 348, 31.12.1980, str. 22.

⁽⁴⁾ UL L 228, 16.8.1973, str. 3.

⁽⁵⁾ UL L 185, 4.7.1987, str. 72.

ker je treba državam članicam dati možnost, da podjetja izvezajo iz obveznosti, po katerih morajo zavarovancu dati prosto izbiro odvetnika, če je zavarovanje stroškov postopka omejeno na primere, ki so posledica uporabe cestnih vozil na njihovem ozemlju in če so izpolnjeni drugi omejevalni pogoji;

ker je tedaj, ko pride do navzkrižja interesov med zavarovateljem in zavarovancem, pomembno, da se razreši na kar najbolj pošten način in v najkrajšem možnem času; ker je zato primerno, da se v police zavarovanja stroškov postopka doda določba glede arbitražnega postopka ali glede kakega drugega postopka, ki ponuja primerljiva jamstva;

ker drugi odstavek točke C Priloge Direktive 73/239/EGS določa, da nevarnosti, vključene v zavarovalni vrsti 14 in 15 točke A, ni mogoče obravnavati kot dodatne nevarnosti drugih zavarovalnih vrst; ker zavarovalnica ne bi smela kriti stroškov postopka kot dodatne nevarnosti druge nevarnosti, ne da bi pridobila dovoljenje v zvezi z nevarnostjo stroškov postopka; ker pa morajo države članice imeti možnost, da zavarovalno vrsto 17 obravnavajo kot dodatno nevarnost zavarovalne vrste 18 v posebnih primerih; ker je zato treba ustrezno dopolniti točko C omenjene Priloge,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Namen te direktive je uskladiti določbe zakonov in drugih predpisov o zavarovanju stroškov postopka iz odstavka 17 točke A Priloge Direktive Sveta 73/239/EGS, da bi tako olajšali učinkovito izvajanje svobode ustanavljanja ter v največji možni meri preprečili vsako navzkrižje interesov, ki bi bilo posledica zlasti dejstva, da zavarovatelj krije drugo osebo ali krije osebo tako glede stroškov postopka kot glede katere koli druge zavarovalne vrste v tej Prilogi, ter da bi v primeru takšnega konflikta nastalo situacijo lahko razrešili.

Člen 2

1. Ta direktiva se uporablja za zavarovanje stroškov postopka. Tovrstno zavarovanje pomeni, da podjetje proti plačilu premije nosi stroške pravnih postopkov in nudi druge storitve, ki so neposredno povezane z zavarovalnim kritjem, in sicer zlasti z namenom:

- zagotovitve nadomestila za izgubo, materialno škodo ali telesno poškodbo, ki jo utрпи zavarovanec, in sicer bodisi z zunajodno poravnavo bodisi v civilnem ali kazenskem postopku,
- obrambe ali zastopanja zavarovanca v civilnih, kazenskih, upravnih ali drugih postopkih ali v zvezi z vsako terjatvo zoper nje.

2. Ta direktiva pa se ne uporablja za:

- zavarovanje stroškov postopka, če takšno zavarovanje zadeva spore ali nevarnosti, ki izhajajo iz uporabe morskih plovil ali so z njo povezane,
- dejavnost, ki jo zavarovatelj, ki sklepa zavarovanja civilne odgovornosti, opravlja za namen obrambe ali zastopanja zavarovanca v sodnem ali upravnem postopku, če se takšna dejavnost hkrati opravlja v lastnem interesu zavarovatelja skladno s takšnim zavarovanjem,
- če se država članica tako odloči, dejavnost zavarovanja stroškov postopka, ki jo opravlja zavarovatelj, ki sklepa zavarovanja pomoči, če se ta dejavnost opravlja v državi članici, ki ni država, v kateri zavarovanec običajno prebiva, če ta dejavnost predstavlja del pogodbe, ki krije le pomoč, zagotovljeno osebam, ki zaidejo v težave med potovanjem, ko so odsotni od doma ali stalnega prebivališča; v takšnem primeru mora biti v pogodbi jasno navedeno, da je zadevno kritje omejeno na okoliščine iz predhodnega stavka in da je dodatno zavarovanje k pomoči.

Člen 3

1. Kritje stroškov postopka je predmet pogodbe, ki je ločena od pogodbe, sestavljene za druge zavarovalne vrste, ali pa se obravnava v ločenem delu ene same police, v kateri se opredeli kritje stroškov postopka in na zahtevo države članice tudi znesek ustrezne premije.

2. Vsaka država članica sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da podjetja, ustanovljena na njenem ozemlju, skladno z ureditvijo, ki jo predpiše država članica, ali z dovoljenjem države članice po lastni izbiri sprejme vsaj eno od naslednjih rešitev, ki so alternative:

- (a) podjetje zagotovi, da nobeden od zaposlenih, ki se ukvarja z upravljanjem zahtevkov v zvezi z zavarovanjem stroškov postopka ali s pravnim svetovanjem v zvezi z njim istočasno ne opravlja podobne dejavnosti
 - če je podjetje sestavljeno, za drugo zavarovalno vrsto, ki jo opravlja to podjetje,
 - ne glede na to, ali je podjetje sestavljeno ali specializirano, v drugem podjetju, ki je v finančnem, poslovnem ali upravnem oziru povezano s prvim podjetjem, in ki opravlja eno ali več drugih zavarovalnih vrst, opredeljenih v Direktivi 73/239/EGS;
- (b) podjetje upravljanje z zahtevki v zvezi z zavarovanjem stroškov postopka poveri podjetju, ki je ločena pravna oseba. To podjetje je navedeno v ločeni pogodbi ali ločenem delu iz odstavka 1. Če je podjetje, ki je ločena pravna oseba, povezano s podjetjem, ki opravlja eno ali več drugih zavarovalnih vrst iz točke A Priloge Direktive 73/239/EGS, zaposleni v

podjetju, ki se ukvarjajo z obdelavo zahtevkov ali s pravnimi nasveti v zvezi s takšno obdelavo, ne smejo istočasno opravljati iste ali podobne dejavnosti v drugem podjetju. Poleg tega lahko države članice postavijo iste zahteve tudi za člane uprave;

(c) podjetje v pogodbi zagotovi zavarovancu pravico, da obrambo svojih interesov od trenutka, ko ima skladno s polico pravico terjati od svojega zavarovatelja, poveri odvetniku po lastni izbiri ali katerikoli drugi ustrezno usposobljeni osebi, če to dovoljuje nacionalna zakonodaja.

3. Ne glede na to, katera rešitev je izbrana, se šteje, da so interesi oseb, ki so sklenile zavarovanje stroškov postopka, enakovredno zavarovani skladno s to direktivo.

Člen 4

1. Vsaka pogodba o zavarovanju stroškov postopka izrecno priznava, da:

- (a) če se terja odvetnik ali druga glede na nacionalno zakonodajo ustrezno usposobljena oseba, brani, zastopa ali služi interesom zavarovanca v katerem koli sodnem ali upravnem postopku, ima takšen zavarovanec svobodno izbiro odvetnika ali druge osebe;
- (b) zavarovanec prosto izbira odvetnika ali, če to želi in v kolikor to dovoljuje nacionalna zakonodaja, vsako drugo ustrezno usposobljeno osebo za zastopanje njegovih interesov v primeru navzkrižja interesov.

2. Odvetnik pomeni vsako osebo, ki ima pravico opravljati svoje poklicne dejavnosti skladno z enim od poimenovanj, ki so opredeljena v Direktivi Sveta 77/249/EGS z dne 22. marca 1977 o učinkovitem uresničevanju svobode opravljanja storitev odvetnikov⁽¹⁾.

Člen 5

1. Vsaka država članica lahko predvidi izjemo od uporabe člena 4(1) za zavarovanje stroškov postopka, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) zavarovanje je omejeno na primere, ki so posledica uporabe cestnih vozil na ozemlju zadevne države članice;
- (b) zavarovanje je povezano s pogodbo o zagotavljanju pomoči v primeru nesreče ali okvare, v katero je vključeno cestno vozilo;
- (c) niti zavarovatelj, ki sklepa zavarovanje stroškov postopka, niti zavarovatelj, ki sklepa zavarovanje pomoči ne opravlja nobene vrste zavarovanja odgovornosti;
- (d) sprejmejo se ukrepi za to, da pravno svetovanje in zastopanje vseh strank v sporu opravljajo povsem neodvisni odvetniki, če so takšne stranke za stroške postopka zavarovane pri istem zavarovatelju.

⁽¹⁾ UL L 78, 26.3.1977, str. 17.

2. Izjema, ki jo država članica dovoli podjetju skladno z odstavkom 1, ne vpliva na uporabo člena 3(2).

Člen 6

Države članice sprejmejo vse ustrezne ukrepe za zagotovitev tega, da se brez vpliva na pravico vložitve pravnih sredstev, ki jo določa nacionalna zakonodaja, predvidi arbitraža ali kak drug postopek, ki ponuja primerljiva zagotovila za objektivnost, s pomočjo katerega se v primeru različnih mnenj zavarovatelja, ki sklepa zavarovanje stroškov postopka in njegovega zavarovanca sprejme odločitev glede postopanja za rešitev spora.

V zavarovalni pogodbi mora biti navedeno, da ima zavarovanec pravico do tega postopka.

Člen 7

Kadarkoli pride do navzkrižja interesov ali do nesoglasja glede reševanja spora, zavarovatelj, ki sklepa zavarovanje stroškov postopka ali po potrebi urad za obravnavanje odškodninskih zahtevkov obvesti zavarovanca o

- pravici iz člena 4,
- možnosti uveljavljanja postopka iz člena 6.

Člen 8

Države članice odpravijo vse predpise, ki zavarovatelju prepovedujejo, da bi na svojem ozemlju hkrati opravljal zavarovanje stroškov postopka in druge zavarovalne vrste.

Člen 9

Drugi pododstavek točke C Priloge Direktive 73/239/EGS se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Vendar pa nevarnosti, ki jih vključujejo zavarovalne vrste 14, 15 in 17 točke A, ne morejo veljati za nevarnosti, dodane drugim zavarovalnim vrstam.

Vendar pa nevarnost, vključena v zavarovalno vrsto 17 (zavarovanje stroškov postopka) lahko velja kot nevarnost, dodana zavarovalni vrsti 18, če so izpolnjeni pogoji, določeni v prvem pododstavku, kadar se glavna nevarnost nanaša le na pomoč, ponujeno osebam, ki zaidejo v težave med potovanjem, ko se mudijo proč od doma ali ko se mudijo proč od stalnega prebivališča.

Zavarovanje stroškov postopka lahko velja tudi za dodatno nevarnost, in sicer pod pogoji, opredeljenimi v prvem pododstavku, če se nanaša na spore ali nevarnosti, ki izhajajo iz uporabe morskih plovil ali so z njo povezani.“

Člen 10

Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 1. januarja 1990. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Te predpise začnejo uporabljati najpozneje 1. julija 1990.

Člen 11

Po uradnem obvestilu ⁽¹⁾ o tej direktivi države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 12

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourg, 22. junija 1987

Za Svet

Predsednik

L. TINDEMANS

⁽¹⁾ Države članice so bile o tej direktivi obveščene dne 25. junija 1987.